

INFORMACE – č. 3

pro subjekty ČJF v souvislosti s novým Občanským zákoníkem – zákon č. 89/2012 Sb. (dále jen NOZ)

Jak bylo předesláno v minulé informaci, dnes se zaměříme na vznik a založení spolku. V novém Občanském zákoníku je vznik spolku zakotven v § 214 a následujících NOZ.

Výčet zvláštních ustanovení pro spolky je v § 214 – 302. Je nutné zmínit, že na spolky se také vztahují i další ustanovení NOZ a to obecná ustanovení o právnických osobách (§ 118 – 209) a obecná ustanovení o korporacích (§ 210 – 213). Z obecných ustanovení je pro spolky závazné vše, co není ve zvláštních ustanoveních (§ 214-302) upraveno jinak.

Spolek prakticky vzniká až zápisem do veřejného rejstříku, nově tzv. spolkový rejstřík. Zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, který schválila Poslanecká sněmovna ve třetím čtení, míří k projednání do Senátu. Zákon sjednocuje pravidla pro zápis obchodních společností, spolků, družstev a nadací do povinných veřejných rejstříků. Platit by měl od 1.1.2014.

Jakmile bude zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob vyhlášen ve Sbírce zákonů, budeme věnovat celou jednu informaci pravidlům pro zápis ve veřejných rejstřících. NOZ se veřejným rejstříkům právnických osob věnuje v §§ 120 a 121, kde jsou uvedena základní pravidla.

Vraťme se ale ke stanovám. Stanovy jako takové musí obsahovat veškeré zákonné náležitosti v souladu s NOZ tak, aby novému právnímu předpisu odpovídaly. Jsou to ustanovení NOZ **kogentní**, od jejichž obsahu se nelze odchytil a **dispozitivní**, tedy zákonná úprava platí, pokud stanovy spolku neurčí jinak.

Ustanovení stanov spolku, která budou ke dni účinnosti NOZ 1. 1. 2014 v rozporu s kogentními ustanoveními NOZ, se stanou s účinností NOZ neplatnými. Proto je třeba do konce roku provést revizi stanov a ověřit, zda a jaká ustanovení je potřeba do účinnosti NOZ upravit a uvést do souladu s úpravou, kterou NOZ obsahuje a tuto změnu provést, aby od účinnosti NOZ nebyla některá ustanovení stanov spolku neplatná.

Stejně jako ve stávající právní úpravě je třeba k založení nového spolku nejméně tři osob, které se dohodnou na uskutečňování společných zájmů.

Prakticky lze říci, že založení spolku lze provést dvěma způsoby. Buď se tito zakladatelé shodnou i na znění stanov (§218 NOZ), které by měli minimálně obsahovat :

- název a sídlo spolku (podle § 216 NOZ musí název spolku obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“ nebo bude i postačující zkratka „z. s.“)
- účel spolku
- práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat
- určení statutárního orgánu

o usnesením ustavující schůze vznikajícího spolku (§ 222 a 225 NOZ).

INFORMACE – č. 3

pro subjekty ČJF v souvislosti s novým Občanským zákoníkem – zákon č. 89/2012 Sb. (dále jen NOZ)

Podle § 215 NOZ nelze nikoho nutit k účasti ve spolku a na druhou stranu nelze nikomu bránit ze spolku vystoupit.

Stanovy mohou mít i zakotven vznik tzv. pobočného spolku. Tomuto institutu se také budeme věnovat podrobněji v některé z následujících informací. Jen v krátkosti lze zmínit, že pobočný spolek bude organizační jednotkou spolku a bude také zapisován do spolkového rejstříku. Pobočný spolek je upraven v §§ 219, 228 – 231 NOZ.

Kogentní a dispozitivní ustanovení si vysvětlíme v následující informaci a upřesníme i povinnosti stávajících občanských sdružení, která k 1.1.2014 již budou existovat.